

Hommage aan Erik Verpale, Minardschouwburg, Gent
02 februari 2016

Brief van Georges Wildemeersch

*Beste Erik,
Bemide Lettervriend,*

Zo sprak je mij wel vaker aan in de brieven en kaartjes die je mij met enige regelmaat toestuurde: Bemide Lettervriend. Nadat ik ooit in een nachtelijke dronkenmansbui had geprobeerd de visie van Plato over de oorsprong van de liefde te expliceren – ik had kort daarvoor, in Playboy, een ongemeen boeiend artikel gelezen, waarin werd uiteengezet, betoogd en toegelicht hoe de allereerste mens tegelijk man én vrouw was geweest, maar naderhand gesplitst werd in man én vrouw, waarna beide helften de rest van hun leven doorbrachten in grote hunkering naar hun verloren wederhelft –, toen, vanaf die gedenkwaardige zatte nacht schreef je mij met grote regelmaat aan als: Geleerde maar Geliefde Lettervriend.

Een groot deel van onze correspondentie ging heen en weer tussen het Groenplein in Zelzate en de IJzerdijk in Diksmuide. Jij hokte in die tijd tussen de arbeiders van Fabrieksdorp, ik tussen de boeren van het Verre Westen. Misschien school daarin wel, in ons contact met de heffe des volks, enige affiniteit. Na je eerste bezoek aan de Westhoek begin jaren 80 werd ik wel vaker op hoogst hoffelijke wijze aangeschreven als: Bemide Landjonker, Geliefde Watermarkies of Geleerde Dijkmeester. Voor jezelf was je minder kieskeurig. Je brieven ondertekende je nu eens met 'De Zotte Patriot', dan weer met 'Verpale, de Zeurcentrale', of ook wel met 'De Groenplein rabbijn'.

Je was ingenomen met de Westhoek. Je droomde en bleef dromen van zo'n plek 'rustig, afgelegen, stil, en [zonder] aanloop'. Dat, begreep ik, was Fabrieksdorp niet. Je

omschreef het wel eens als 'het ergste verbanningsoord sinds Elba' en daarmee doelde je niet op die keer dat je erin geslaagd was jezelf op je eigen terras op te sluiten. Geen mens is tuk op ongeluk, maar je vrienden kenden al snel je grote talent, je bijzondere aanleg voor pech. Op een nacht werd je huis, in aanwezigheid van jou en je vrouw, leeggeroofd, wat je ertoe bracht de naam Fabrieksdorp te schrappen en te vervangen door New York City. Maar ook veilig achter het raam van je uitkijktoren kon je criminele zaken meemaken, zoals die keer dat de man of de minnaar van de frituuruitbaatster op het plein de ganse inboedel van haar kraam naar buiten begon te keilen. 'Tegen een Dali-achtige lucht', schreef je, 'vlogen rolmops en saté, hele en halve kippen, worst en frikadel, loempia en stoverij door het zwerk om, zowat te midden van het plein, tussen de al eerder neergekwakte mayonaise-, pickles- en ketchuppotten te belanden.' Waarna de man in zijn auto sprong, een paar meter achteruit reed, schakelde, gas gaf, en geweldig tegen het huisje aanbeukte dat prompt vuur vatte. Ik begreep het meteen: Fabrieksdorp leverde wel leuke verhalen op, maar niet de rust om die verhalen ook keurig tot romanstof te vermalen.

Nog ingrijpender was de weerslag van goed menende bekenden, vaak van de vrouwelijke kunne, door jou ook wel eens Satansdochters genoemd. Dat gold bijvoorbeeld voor de studente psychologie, Juffrouw Freudika gedoopt, die jou met raad en daad wou bijstaan. Ze had, zo schreef je, een 'scherp verstand en een krankzinnig hongerend foedraal' tot ze je – en ik citeer – 'haarfijn uit de doeken kwam doen dat ik mijn "negatief niehielisme" moest "omturnen" tot "positief deelnemen aan de menselijke interactie".' Waarna je haar – in jouw onnavolgbare formulering – geheel 'eigenhandig bij het nekvel [hebt] gegrepen en met een welgemikte voetstoot onder de koekjestrommel de trap [hebt] afgesodemieterd.' 'Echt', zo vervolgde je, 'ik kan daar niet meer tegen... Het heeft jàren geduurd alvorens ik het doorhad, maar nu is het me wel voor eens en voor altijd duidelijk geworden dat, als ik ooit nog zoiets als zielerust bereiken wil, ik moet schrijven. Sinds ik dat inzicht verworven heb, is er nog maar weinig dat me beroeren kan. Ik worstel nog wel vrijwel dagelijks met de alombekende begeertes en verlangens, en gevoel soms grote behoefte aan één of ander knuffeldier, en kan, op ogenblikken van grote verlatenheid, uit pure razernij wel het behangsel van de muren rukken, maar langs de andere kant heb ik me er bij neergelegd, en besef ik maar al te goed dat alles ijdelheid en bedrog is. Het beroerdste is dat ik hoe langer hoe minder met mensen kan omgaan...'

Beste Eriek,

Misschien zat dáar wel – indien ergens – onze diepste affiniteit: waren wij niet allebei te zeer de mens en het verkeer met hem ontwend? Jij dook onder in de solitaire dwangneurose van de schrijverij, ik in de beschutte werkplaats genaamd universiteit. Drie dagen voor Valentijn, bijna dag op dag 33 jaar geleden, schreef je een glasheldere analyse neer. Ik lees deze regels nu als je testament. Op 11 februari 1983 – je was even de 30 voorbij – schreef je me: ‘Het leven is een kalvarietocht, gewis, en beter, wellicht, zal het niet worden, zeer zeker niet omdat 1 & ander steeds minder te dragen valt. Alles gaat dood, wordt vergeten, heeft – kortom – nooit bestaan. Ik heb, altijd, veel te veel verzonnen, en door gemis aan gestreel een doodsimpele handdruk vaak – misschien wel altijd – als een liefdesverklaring gepromoveerd. Ik ben het, die alles heeft uitgevonden, die, wat niets betekende, tot iets maakte. Omdat ik het wou.’

Beste Eriek,

Beminde Lettervriend,

Geliefde en Geleerde Opperrabbijn van het Groenplein,

Je had het, uiteraard, bij het rechte eind, alles gaat dood, wordt vergeten, maar laat ons vanavond, nog even, hier, in jouw naam, samenzijn.

Georges Wildemeersch